

משה גנן

את בית-הספר עזבתי מזמן, קשרים כלשהם אף-על-פי-כן, כנראה נותרו לי. ייתכן כי לימדתי אה"צ, עומד על כמה מוגבהת באפורתי האפורה, בחזה בולט, ראשי מוטה אחור — אך אפשר שהשתיים נקשרו בי דווקא בטיול-הכיתה בצעדי פעם בראש, פעם בקצה השורה הארוכה והמתארכת, העולה בשיפולי הגבעה בבית דרג'ן, בואך מעלה האיסיים. הדרך לא היתה קשה; אך מה תעשה עם שורת בנות ענוגות-הצעד. ואפשר לא היה זה אלא טיול סוף-השנה, חוב שביה"ס ביקש לשלמו לבוגריו ובוגרותיו, ואילו עדיין הזמינו אותי.

אינני יכול לזכור כעת, עם מי מבין הבנות ועל מה כבר שוחחתי או דיברתי בדרך. עובר לידן מדריך בדרכו, מותח צעד, מעט בכדיחות-הדעת ומעט במאמץ, והן כבר נתפסות. אוחו בידן כל תיפולנה על מהמורה כלשהי — וכבר ליבן קניית. הן יכולת להיות אביהן, אלא מאי — כמעין גרי קופר או גיבור מגיבורי המערב הפרוע. מחייכות בתחילה כאילו נאנסות, וסופן מתרצות, וכבר כפך בכפן, נאחזות. לא פלא, איפוא, שימים מועטים בלבד עברו עד שדואר בא לביתי, מעטפה לבנה בלי כול ובלא שם השולח, לטדי היקר, לא תדע מי הכותבת, למי יד זו האוחזת, רועדת, בעט; כאן על ידי פנסי הקטן על ארון-הלילה אני מחפשת כך את האדם, כי עליי לעלות למעלה, כפי שהיכרתיך בטיול לבית-דרג'ן, מקום שם עברו גיבורי הקדם, נושאי חץ וקשת, שם לקחת לב בו האהבה רוחשת. כאן ליד המנורה יושבת וחושבת. מה עימי, מה חלקי, מה יעלה בגורלי ובגורל חלק-תבל זה, שהוא ליבי, למשל בשנת 1986; אבל השאלה, השאלה בוערת בי עתה, כאן, בשנת 1982, עד כי קשה לי לתאר: ואף כי מי לי עוד מלבדך חבר, — הן אך לפניך אוכל ואדבר — אף אם אך הפעם, ולא אוסיף, לא אוכל יותר.

בסמוך לכך עוד מכתב היגיעני; תוכנו היה אחר. "כשאני חושבת על ידך הרכה, אינני מבקשת כי אם לאחוז בה, ולאחוז בה שוב, מבלי להרפות ממנה עולמית. אני מתארת, כיצד כציפור זו, הפולחת אוויר-הרים קר בגבהים היא נוגעת, דואה ואינה נוגעת בי, בבשרי; בכל חלקי גופי, אף בחלקי גופך, כנגוע החלום. אצבעותיך, מרעידות, מלטפות את..." וכאן היו כמה שורות מחוקות, כתובות ומחוקות שוב, "ואותם מקומות תופחים ועולים לקראתך כגל... ואף אני קרבה, מוסיפה וקרבה, וידי נוגעות. כגל. נינה פורטוגל".

אני חושב, שמזכירתי במקום-עבודתי החדש סידרה את הפגישה עם כותבות שני המכתבים, השונים זה מזה וביסודם בעלי כמה תכונות זהות — אף במכתב השני הוסיפה הכותבת ותהתה על דרכה האפשרי בעתיד, כמו גם על דרכה בהווה: אף עמדה, המזכירה, כיאה לאחת הדואגת ונותנת דעתה על תקלה אפשרית, בפנינת הרחוב הנפתח כאן ומסתעף, כדי להצביע על הדרך שאם אלך בה אין חשש שאחמיץ אותה פגישה. כבחורה מסודרת, היא קבעה את הפגישה עם אותן השתיים בהפרשים של כמחצית השעה בפנינות שונות לאורך אותו הרחוב.

צעדתי לאורך הרחוב ההומה, המלא חנויות מוארות, עובר ונדרחף בין הקהל הרב, העובר ושכ, גכירות נאות ואדונים מטורזנים, נדחק באין ברירה קרוב לחלונות-הראווה של בתי-המסחר, שסחורות שונות

הוצגו בפתחיהם, אם סמוך לקרקע אם מעל לראש העוברים ושבים על מיתלים ארוכים המושטים אל עבר הרחוב. שתי שמלות אפורות-כבודות, האחת, כפי שראיתי משעמדתי, יותר מאוחר, פורש לפניי אותן בלכתי, מקושטת בחוט משי שחור, עבה ומבריק התפור לאורך הגיזרה, האימרה, הכיסים, ואף השניה כבדה וחורפית, נפלו עליי. הימשכתי ללכת, בלי לעורר כל תשומת לב, כאילו אך זה-עתה קניתי; נראה, כי בעל הבית או עובדי החנות היו עסוקים מכדי לחוש בנעשה. בלכתי, כאמור, פרשתין לפניי, בודק ועומד על חן גיזרתן. הן מצאו חן בעיניי. הנה, יש כבר מה להעניק לבנות — לכל אחת בתורה — כתשורה. אין הדבר צריך הסבר, כי לא נטלתי את השמלות. הן נפלו בחלקי מעצמן. לא ביקשתי אותן לי, אך, מאידך, קשה לאמר גם ככה. המצפון דרכו להציק, וכדי שלא יעיק, במהרה החלטתי להניח לשמלות — יהא בלי מתנה — והטלתי אותן בחושך תחת איזה גשר של מעבר שהיה בנוי מעבר לכיכר בדרכי.

בהגיעי למקום המיפגש לא ראיתי איש. הימשכתי למקום המיפגש הבא, אך אף כאן — אפשר מפאת שהיקדמתי, אך אף הימשכתי לחכות — לא היה דבר. חזרתי. אם כן, עליי למצוא בראשונה את נינה פורטוגל, ומכל מקום, אפשר לא יהא סיפק בידי, ואצטרך לוותר ולא לראות אותה נעלמת פנים אל פנים. כמה גברים עמדו, תומכים גבם בסמוך לדלת, בחדרה של נינה, היא עצמה ישובה היתה על מיטתה, רגליה משוכלות, שערותיה תלתלים תלתלים, ולראשה מיטפחת צבעונית דקה ושקופה. "איך התגלגלת לכאן", אמרה, "תכיר את החבר שלי" — והצביעה על אחד הגברים, לבוש חליפה כהירה, העומד על יד הדלת. השני היה כנראה אביה, לבושו היה הדור, אך כהה, אפור. "מה פירוש 'חבר'?" שאלתי. "המזמן חברים?" "היכרנו לפני שבועיים", אמרה נינה. "אם כן, אין זה יכול להיות כסה"כ מעמיק ביותר", סכרתי בקול, אך היא עמדה על שלה. "מכל מקום, כבר שכחנו", הסבירה. "גם חוויה זו חייב אדם לעבור אי-פעם, בגיל הזה, בערך, בפעם הראשונה", אמרתי, ונעמדתי מול שני הגברים, כעוזבי את מקומי מול נינה. כאן החדר היה פחות מואר, אפל. "מכל מקום", אמרתי, עתה כאן, לעבר אבי הנערה, וכל אמירה היתה כחץ שלוח — אך אולי חץ קהה — אל עבר הגבר האחר — "הידעת כי בתך כותבת מכתבי-אהבה חריפי ביטוי, והיא כותבת אותם בשפה יפה, משכנעת ביותר?"

"אני מבינה" — קטעה נינה לפתע את דברי — "באת לשכב עימי".

"אך הרי רק זה-עתה אמרת, כי אין את חסרה וכבר עברת אותה חוויה" — השיבותי פניה. "מכל מקום, לפי מה שאני משתדל לזכרך כעת מטיול ביה"ס, שאך זה-עתה כמדומה חדלת לחבוש את הספסליו..." נראה על-פי הגיחוך המצטייג, כי היגזמתי בשפה הנעלה, "כפי שאני זוכרך, אם כן, לא דמית כלל לדמותך היום, לבושה בלבוש ההיפי הזה".

"אני יכולה להראות לך יותר מזה", אמרה נינה, הסתובבה ובהתישבה על ברכיה, פניה אל הקיר, חשפה מולי את לבושה התחתון, לבוש-ניילון לבן, מבריק, "ראיתם", — הסבה פניה ממצבה זה אל הנוכחים, "מין נואף כזה?"